

прийняття раціонального інвестиційного та управлінського рішення з використанням показників ефективності, доцільності, привабливості та спроможності проекту.

АСПЕКТИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Сахнацька Н.М., Косяченко К.Л.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ,

Україна

sakhnatskaya@ukr.net

У зв'язку з істотними обмеженнями у звичному житті населення внаслідок світової пандемії COVID-19, доцільним для суспільства є шлях інтеграції всіх бізнес-процесів у онлайн-середовище. Оскільки основним пріоритетом будь-якої держави є життя та здоров'я її громадян, фармацевтичний напрям теж вимагає швидкого переходу в діджитал-формат. Ще однією вагомою причиною інтеграції всіх бізнес-напрямів фармацевтичного профілю у цифрове середовище стало повномасштабне військове вторгнення росії в Україну. Унаслідок неможливості забезпечити цілісний процес надання фармацевтичної допомоги українцям, актуальним питанням постає дослідження аспектів діджиталізації різноманітних напрямів фармацевтичного сектору в умовах воєнного стану в Україні.

Перш за все, варто звернути увагу на переваги цифрової трансформації для ключових стейкхолдерів. Загалом для України, діджиталізація – це можливість підтримки фармацевтичного ринку як вагомого сегменту державної економіки, що є досить важливим фактором у зв'язку з необхідністю фінансування витрат, направлених на оборону країни. Для потенційного клієнта – це економія часу, зручність та можливість отримати бажану послугу онлайн на будь-якій територіальній одиниці держави, що є

важливим для українців, які стали вимушено переселеними особами. Для фармацевтичного бізнесу та органів державного управління – це вдосконалення та прискорення роботи структурних відділів та організацій загалом, зменшення кількості установ для забезпечення безперебійної роботи, зниження енергетичних та фінансових витрат тощо.

Процеси діджиталізації фармацевтичної сфери в Україні розпочалися ще з 2010 р., саме тоді було «оцифровано» Державний реєстр лікарських засобів України, що дозволяє перевірити статус державної реєстрації будь-якого лікарського засобу (ЛЗ) та отримати додаткову інформацію щодо нього. З того часу МОЗ України вдалося досягти успіхів у цифровізації медицини та фармацевтики. На сьогодні «діджиталізовано» адміністративні послуги у сфері ліцензування – з 2022 р. з'явилася можливість використання державного порталу надання адміністративних послуг «Дія» для отримання ліцензії на виробництво ліків в умовах аптеки, роздрібну, оптову торгівлю та імпорт ЛЗ. Також віднедавна є можливість авторизуватися в особистому кабінеті на офіційному сайті Держлікслужби, де також забезпечується процес подачі заяви на отримання, розширення, зупинення чи анулювання ліцензії. Вагомим поштовхом у діджиталізації обігу ЛЗ в Україні стало впровадження електронного рецепта, головною метою якого є зменшення неконтрольованого застосування ЛЗ та підвищення доступності ліків для населення. У серпні 2022 р. стартував електронний відпуск рецептів на антибіотики, з початку листопада – на наркотичні та психотропні препарати, а вже з квітня 2023 р. планується відпуск усіх рецептурних препаратів через електронну систему.

Отже, несприятлива ситуація в Україні створила передумови для подальшого поглиблення процесів діджиталізації фармацевтичної сфери та фактично стимулює фармацевтичний бізнес до швидкого впровадження інновацій задля збереження здоров'я українців. Адже в умовах війни цифровізація стає зручним та безпечним рішенням численних викликів та проблем діяльності фармацевтичного сектору.